

PROGRAMMANUS SPANSKA

PRODUCENT: FREDRIK JANSSON
PROJEKTLEDARE: TOVE JONSTOIJ
BESTÄLLNINGNUMMER: 104054RA 1
SÄNDNINGSDATUM: 2014-12-06

En la calle Del 1 — Dialekter

FREDRIK

Välkommen till den första delen av tre i serien **En la calle** - en serie om hur spanska pratas på gatorna i olika delar av den spanskspråkiga världen. I den här delen ska vi prata om dialekter.

Skånska, norrländska, stockholmska. Vad pratar du för dialekt? Att vara medveten om hur ett ord uttalas på en dialekt kan vara skillnaden mellan att förstå och att stå helt frågande. Inom spanskan finns det många dialekter.

Du ska få träffa tre personer i det här programmet - med tre olika dialekter:

Pacoco - från Cádiz i Andalusien, i södra Spanien:

PACOCO:

¿Quillo, dónde te metes? Casi una hora que estoy aquí esperándote.

FREDRIK:

Julie - från Argentina.

JULIE:

Estoy en la calle. Y tengo mucho hambre.

FREDRIK:

... och Sergio som kommer från Kuba.

SERGIO: Si lo digo así como está muy malo. Está empingado o se está de pinga.

FREDRIK:

Pacoco som kommer från Cádiz pratar snabbt och kortar av orden, det är typiskt för Andalusien och södra Spanien. Där använder de mycket slang och till och med spanjorer kan ha svårt att förstå vad de säger. Så här låter det när Pacoco säger sitt namn och berättar att han har bott tio år i Sverige och att han kommer från en liten by som heter Rio San Pedro.

PACOCO

Buenas, mi nombre es Pacoco, Vengo de Cádiz, del sur de España, de una barriada muy chiquitita y coqueta que se llama Rio San Pedro. Y llevo diez años aquí viviendo en Suecia.

FREDRIK:

Till Argentina i Sydamerika flyttade många italienare under 18- och 1900-talet, och det har satt sina spår i språket. Många tycker att det är en vacker dialekt.

quillo ung: killen
esperándote väntar på dig

empingado uttrycker stark känsla, ung grymt bra/dåligt

la barriada område
chiquitita - liten
coqueta pittoresk
llevo diez años viviendo...
sedan tio år bor jag...

Lyssna på språkmelodin när Julie säger vad hon heter, var hon kommer från och hur länge hon har bott i Sverige.

JULIE:

Hola a todos, mi nombre es Julie. Vengo del norte de Argentina. Hace un año y diez meses que estoy acá.

FREDRIK:

Sergio från Kuba har precis som Pacoco bott tio år i Sverige. På Kuba pratar de inte lika snabbt som i Andalusien men orden trycks ihop och det kan ibland vara riktigt svårt att hänga med. Lyssna när Sergio tackar för inbjudan till programmet, säger sitt namn, var han kommer ifrån och hur länge han har bott i Sverige.

SERGIO:

Muy bien. Muchas gracias por la invitación. Mi nombre es Sergio. Yo soy cubano. Vengo de la Habana, la capital. Y bueno, llevo diez años también en Suecia.

FREDRIK:

Vissa ord och bokstäver avslöjar mer än andra när man ska uttala dem. Ett sånt ord är "calle" – som betyder gata.

MUSIK: MANU CHAO, "ME LLAMAN CALLE"

FREDRIK:

Så här säger Pacoco "Vi står på gatan"

PACOCO:

Estamos en la calle

FREDRIK:

Pacoco säger "calle" - men lyssna på Julie från Argentina!

JULIE: Estoy en calle (casche) y tengo mucho hambre.

FREDRIK:

I Argentina säger man alltså inte calle utan *casche*.

Dubbel ll och även bokstaven y blir ungefär som ett sch-ljud på argentinsk spanska, alltså "casche" Men Kuba uttalar man ordet ungefär likadant som i Spanien. Sergio tillägger också att han håller på att gå i bitar av hunger.

SERGIO:

Estoy en la calle. Estoy partido del hambre.

MUSIK: MANU CHAO, "ME LLAMAN CALLE"

MUSIK: RUSSIAN RED, "CIGARRETTES"

vengo de jag kommer från
hace un año que estoy acá
sedan ett år bor jag här

la invitación inbjudan

estoy partido del hambre
jag håller på att gå sönder av
hunger

FREDRIK:

Ordet "du" kan man säga på flera sätt på spanska.

Lyssna hur olika den här meningen kan låta.

"Och du var är du någonstans. Jag har väntat en timme på dig". Så här säger Pacoco på "andalusiska", eller som han själv säger "gaditano", alltså den dialekt man pratar i Cádiz.

PACOCO

En andaluz, o gaditano, o gaitano como solemos decir también. Diríamos: ¿Quillo dónde te metes? Casi una hora que estoy aquí esperandote.

FREDRIK:

Quillo, är ett andalusiskt slangord för chico eller niño, alltså "killen" eller "pojken". Pacoco sa ¿dónde te metes?", ungefär "var håller du hus?" Han säger inte direkt tú men "te metes" indikerar att det är den formen han använder.

Sergio från Kuba använder också tú-formen.

SERGIO:

¿Dónde estás metido o metida?8 Estoy esperandote hace una hora ya.

FREDRIK:

"Tú" är den vanligaste formen bland spanstalande. Men i vissa delar av Latinamerika använder de en annan form. Lyssna på Julie när hon säger vos istället för tú.

JULIE: Y vos, ¿dónde estás? Hace una hora que te espero.

FREDRIK:

Julie förklarar att vos kommer från spanskans "vosotros" - som betyder ni. Det var alltså tidigare ett sätt att nia en person om sedan har normaliserats.

JULIE:

Bueno, originalmente es una derivación de la forma formal del español de vosotros. O sea que en un principio era una forma muy respetuosa de dirigirse al otro.

FREDRIK:

Vos kommer alltså från vosotros, som har blivit vos, vilket betyder "du" i Argentina.

FREDRIK

Här handlar det om något så enkelt som att ta en taxi, alltså "coger un taxi".

Ordet "**coger**" betyder "att ta" i Spanien. I Argentina något helt annat. Upplagt för missförstånd alltså! Vi börjar med att lyssna på Pacoco.

PACOCO:

Vamos a coger un taxi y nos vamos.

FREDRIK:

Pacoco säger: "Vamos a coger un taxi y nos vamos." Det betyder: Vi tar en taxi och åker iväg. Inte särskilt konstigt.

Men Julie berättar hur hon säger och svarar på varför "coger" inte funkar i

vos du (i Argentina och vissa andra delar av Latinamerika)

derivación utvidgning

Argentina...

JULIE:

En Argentina se diría, ehh,

SERGIO:

Tomar un taxi...

JULIE:

Vamos a tomar un taxi. Nos tomamos un taxi y nos vamos. O buscamos un taxi y nos vamos.

PACOCO:

¿Qué significa coger en Argentina?

JULIE:

Coger significa básicamente ehh...sí, es el acto sexual. Y es una palabra vulgar. Muy utilizada.

FREDRIK:

Coger betyder "att ha sex" i Argentina. Det är ett vulgärt uttryck och det används ofta, säger Julie.

Men på Kuba säger de "coger un taxi", precis som i Andalusien.

SERGIO:

Vamos a coger un taxi y nos vamos.

FREDRIK:

Kubanske Sergio använder alltså coger un taxi, men han uttalar KNAPPT bokstaven s i nos vamos.

Det blir alltså nos vamo (s). Lyssna en gång till:

SERGIO: Vamos a coger un taxi y no(s) vamo(s).

MUSIK: CELIA CRUZ, "LA NEGRA TIENE TUMBAO"

FREDRIK:

Julie säger "tomar un taxi" efter som coger un taxi skulle betyda att ha sex med en taxi i Argentina. Men på Kuba kan man inte säga så!

SERGIO:

Es curioso porque ahí en esa frase misma como lo dices tú, tomar un taxi para nosotros sonaría un poco raro porque...

FREDRIK):

För på Kuba betyder "tomar" un taxi *att dricka*

PACO: Es beber.

SERGIO: Es beber, exactamente. Es beber, sí es el único significado que tendría.

FREDRIK:

Tomar un taxi skulle betyda "dricka en taxi" på Kuba medan "coger" un taxi

buscamos vi letar upp

básicamente i grund och botten

curioso märkligt
sonaría skulle låta

significado betydelse
tendría skulle ha

skulle betyda att ha sex med en taxi i Argentina.

FREDRIK

Así que, en Cuba sería beber un taxi.

SERGIO:

Beber un taxi, sí. Un poco raro, un poco difícil yo creo, ¿no?

PACO:

Es gracioso, porque en cubano sería beber un taxi y después en argentino hacer el amor de un taxi.

FREDRIK:

Coger och tomar! Värt att tänka till innan du använder dem nästa gång!

På Kuba och i Spanien säger man Coger un taxi

Men i Argentina säger man: Tomar un taxi.

FREDRIK:

Du har hört den första delen av tre i serien En la calle - medverkande är Pacoco Francisco Gil Berrocal, Julie Saurit och Sergio Sanchez. Pedagog Francisco Javier Romero Gutierrez, Tekniker Tommie Nissilä och jag som gjort programmet heter Fredrik Jansson. Manus och glosor finns på ur.se - klicka dig fram till spanska. Du kan också följa oss på Facebook - UR spanska.

gracioso roligt
hacer el amor con ha sex
med

UR SPANSKA

Vad har UR att erbjuda för spanskunderv grundskolan och gymnasiet? Vi håller dig